

Norsk Ornitologisk Forening
Avdeling Hordaland
Foreningen for fuglevern

Lindås kommune

Deres ref. planID 1263-201610	Deres kontaktperson Lindås kommune	Vår ref. 2019_Lonea	Vår kontaktperson Arild Breistøl	Dato 31.07.2019
----------------------------------	---------------------------------------	------------------------	-------------------------------------	--------------------

Innspill til områdeplan for Lonena (referanse planID 1263-201610)

Viser til *Kunngjering av 1.gangs høyring og offentlig ettersyn av områderegulering for Lonena* på nettsidene til Lindås kommune under lenken høyringar og kunngjeringar. Her følger innspillet fra Norsk Ornitologisk Forening avd. Hordaland (heretter NOF-Hordaland).

Gjennom Stortingets behandling av meld. St. 14. «Natur for livet» legges følgende prinsipper til grunn for arealbeslutninger som berører naturmangfold: *Ved arealinngrep og arealbruk skal det så langt mulig – sett i lys av andre samfunnsformål – tas vare på den mest verdifulle naturen. Dette krever god planlegging basert på et godt og oppdatert kunnskapsgrunnlag. Dersom viktige naturverdier står i fare for å bli forringet eller ødelagt, er den foretrukne løsning i utgangspunktet å velge en annen lokalisering for tiltaket.* Dette er i tråd med naturmangfoldloven, som skjermer truet natur.

Et viktig mål for planarbeidet må være å unngå ethvert fysisk inngrep og påvirkningsfaktorer på lokaliteter som huser viktige forekomster av rødlistede arter. Antall forekomster og status for de rødlistede artene må tillegges vekt. Lindås kommune legger opp til en utbygging nær en viktig lokalitet for fugl i kommunen. Det er positivt at våtmarksområdet i Lonena ikke blir nedbygd som i tidligere versjoner av utbyggingsplanene. For å bevare området som er viktig for fugl mener vi det er viktig at kommunen nedfeller en bestemmelse om at våtmarka i Lonena ikke blir berørt på en måte som får negative konsekvenser for naturmangfoldet. Vi har derfor laget et forslag til bestemmelser kommunen kan inkludere i saksdokumentene og reguleringsbestemmelsene. Dette for at kommunen skal oppfylle forvaltningsmålene i naturmangfoldloven.

Naturverdier

Hekkende rødlistearter:

Lonena er et ornitologisk viktig område, ikke bare i Lindås kommune, men også i fylket som helhet. Det mest spesielle med Lonena er at det her finnes fylkets eneste hekkelokalitet for hettemåke. I 2014 og 2015 var det henholdsvis 10 og 16 par som gikk til hekking i området, men det er uvisst hvor mange unger som kom frem. I 2016-sesongen ble dessverre hekkingen avbrutt av årsaker vi ikke kjenner til. Det hekker også mellom 20 og 30 par fiskemåker i Lonena. Fiskemåkeforekomsten er ikke unik i fylkesmålestokk, men sammen med Kvassnesstemma utgjør lokaliteten den viktigste hekkeplassen i Lindås kommune. Både fiskemåke og hettemåke er på den

Norsk Ornitologisk Forening

Avdeling Hordaland

Foreningen for fuglevern

norske rødlisten. I 2015 ble statusen til hettemåka oppgradert fra nær truet til sårbar noe som gjør det ekstra viktig å ta vare på de få hekkeplassene som er igjen. Det må også nevnes at krikband, toppand, rødstilk og vipe er funnet hekkende i området. Alle disse artene er uvanlige hekkfugler i fylket. Vipe er også med på den nasjonale rødlista i den mest alvorlige kategorien; sterkt truet.

Det å lage boliger i nærheten av en fiskemåke- og hettemåkekoloni kan skape utfordringer i forhold til lydytrende måker i hekketida. Erfaringer fra andre måkekolonier i Hordaland viser at boliger ikke nødvendigvis skremmer måkene fra å hekke der de alltid har hekket, noe som skaper forvaltningsmessige utfordringer. Lindås kommune har allerede anlagt et boligområde like ved Kvassnesstemma friluftsområde hvor det finnes en holme som benyttes av et titalls par fiskemåker i hekkesesongen. De nærmeste naboene til denne holmen uttalte i 2012 at 'måseplagen går på helsa laus' og noen beboere flytter til andre steder i hekkesesongen. For å ivareta helsa til beboerne iverksatte kommunen tiltak for å hindre fiskemåkene i å gå til hekking ved å bygge en bro ut til holmen. På denne måten fikk folk tilgang til holmen og kunne dermed forstyrre fiskemåkene så mye at hekkingen ble mislykket. Et slikt tiltak er etter vår mening brudd på naturmangfoldloven i og med en rødlista art blir hindret i å hekke på en allerede etablert hekkeplass (les Økokrim sin tolking av å hindre hekking i etablerte kolonier på naturlige steder:

http://www.okokrim.no/miljokrim/nor/tidligere-utgaver/2_august_2013/artikler/maaker).

Før boligfeltet i Lonena er bygget er det viktig at kommunen nedfeller bestemmelser om at tiltak tilsvarende de som ble gjort i Kvassnesstemma ikke kan skje i denne våtmarka. Gjennomføres tiltak som dette vil det som nevnt over være brudd på naturmangfoldloven.

Helt siden presseomtalen av «måkeplagen» ved Kvassnesstemma i Bergens Tidende 10. november 2012 har NOF-Hordaland oppfordret Lindås kommune (både i brev og muntlig til ordfører Astrid Aarhus Byrknes) til å la Lonena være uberørt og forbeholdt fugleliv. Vi berømmer derfor kommunen som i de nye utbyggingsplanene har latt våtmarka her forbli intakt. Dette er viktig fordi Lonena er et godt alternativ for fiskemåkene som tidligere hekket på holmen i Kvassnesstemma. Nå hekker de fleste av disse på tak i Knarvik sentrum (spesielt Knarvik senter). Kommunens tiltak (les: forstyrrelser) i Kvassnesstemma har bidratt til en økning av takhekkere. Det å la Lonena være uberørt er ikke bare viktig for å opprettholde biologisk mangfold i området, men også for å redusere den potensielle konflikten som kan oppstå mellom beboere og hekkende måker. Dette fordi noen av takhekkerene i fremtiden vil finne våtmarka som et bedre egnet sted for å hekke.

Grunnen til bekymringen for fiskemåken er at vi i lang tid har sett en dramatisk bestandsnedgang i Hordaland. Undersøkelser gjort i Lurøyfjorden viser at fiskemåkebestanden har hatt en tilbakegang på hele 95 % på 30 år. Ringmerking har vist at fiskemåkene som hekket i skjærgården nå hekker i urbaniserte områder i Knarvik. De rundt 70 parene i Kvassnesstemma, Lonena og Knarvik sentrum er snart de eneste som er igjen i kommunen. En ødeleggelse av våtmarka i Lonena vil ytterligere presse denne arten til et eksistensminimum i kommunen.

Norsk Ornitologisk Forening
Avdeling Hordaland
Foreningen for fuglevern

Våtmark:

Våtmarker er en magnet på fugler og er helt avgjørende for både hekking og næringssøk i forbindelse med trekk og overvintring. Våtmarker viser en negativ trend i naturindeksen og nedbygging representerer alvorlige irreversible inngrep. Å ta vare på de gjenværende våtmarkene vil være av stor betydning for arter som krever slike habitat. Flere av disse artene er rødlista og det er derfor forvaltningens plikt å ta vare på noen områder som kan oppfylle habitatkravet deres. Videre er det Stortingets politikk at disse områdene skal bevares for å kunne imøtekomme internasjonale konvensjoner. Lonea er et slikt våtmarksområde som Lindås kommune plikter å ta vare på.

Konkrete tillegg i saksdokumenta og reguleringsføresegnene:

I saksfremlegget datert 29.05.2019 blir ikke naturkvalitetene som Lonena har nevnt spesifikt. Det står mye om hvor viktig området er for friluftsliv og rekreasjon, men viktigheten av at naturmangfoldet og de ornitologiske verdiene blir bevart er ikke med. NOF avd. Hordaland ønsker derfor at følgende blir tatt med under avsnittet friområde/ friluftsliv:

“Videreutviklingen av Lonena som et frilufts- og rekreasjonsområde skal ikke gå på bekostning av naturmangfold. Området må bevares så intakt som mulig for å unngå tap av biologisk mangfold.”

Tilsvarende i dokumentet Reguleringsføresegner for områdeplan for Lonena Gbnr 185/284 mfl. datert 29.05.2019 ønsker vi følgende tillegg under 4.3.1 Friområde (GF1-4):

"Tiltak for å fremje friluftsliv kan gjevast løyve til dersom tiltaket ikkje inneberer vesentlege konsekvensar for naturmangfald. Spesielt må konsekvensar for området funksjonar for fugl vurderast og vektleggast. Tiltak må avklarast med kommunen."

For mer informasjon om måkene i Knarvik viser til følgende brev sendt til Lindås kommune:

- Brev til Lindås kommune angående måkene i Kvassnesstemma, sendt 19.11.2012
- Høringsuttalelse på områdeplan for Knarvik sentrum (14/1135), sendt 22.09.2014
- Høringsuttalelse på områdeplan for Lonena (P14031), sendt 16.01.2017

NOF avd. Hordaland kontaktperson i saken er: Arild Breistøl
På vegne av styret i NOF avd. Hordaland

Norsk Ornitologisk Forening
Avdeling Hordaland
Foreningen for fuglevern